

DENEME

Geleceğin Müslümanı !..

Hasan Mustafa ARSLAN*

Müslümanlar anlaşılmadıkları bir konuda ne yapmalı?

“Müminler! Allah’a itaat edin, bu Elçiye itaat edin; sizden olan yetki sahiplerine de. Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz onu Allah’a ve Elçisine götürünüz. Allah’a ve ahiret gününe inanıyorsanız böyle yaparsınız. Böylesi hayırlı olur ve çok güzel sonuç verir”. (Nisa 59)

“Ey inananlar! Allah’a ve elçisine itaat edin, Kuran’ı dinleyip dururken yüz çevirmeyin, dinlemedikleri halde “dinledik” diyenler gibi olmayın.” (Enfal 20-1)

“Aralarında hüküm verilmek üzere Allah’a ve elçisine çağırıldıkları vakit: “İşittik, itaat ettik” demek, ancak müminlerin sözüdür, işte saadete erenler onlardır.” (Nur 51)

Başlık açık ve net. Allah’ın insanlığa indirdiği kitapta doğru yol olarak kabul edeceğini bildirdiği yol da belli. Eğer Allah (CC)’ın ve Resülü Muhammed (SAV)’in gösterdiği istikamet üzerindeyse hem bu dünyadaki huzur ve güven hem de ahiret mutluluğu yakın demektir. Aksi halde yolun yorucu ve uzun olacağı açık...

Bugün için sadece kelime-i şehadeti söylemenin yeterli sayıldığı, birkaç ritüele sıkışmış kültürel yaşam biçimine dönüşmüş İslam anlayışı içinde sıkışıldığının müslümanlar tarafından farkedilmesi gerekiyor. Bu yaklaşım iyi şeylerin olmadığı anlamını elbetteki taşıyor. Sadece iyi ve güzel olan şeylerin senkronize olarak çoğaltılıp insanlığın hizmetine bir bütüncül model olarak sunulabilmesine şiddetle ihtiyaç olduğuna dikkat çekmek gerekli.

* Süleymaniye Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi

Asıl değinilecek olan **“Asıl mesele”** konusuna, bir örnekle başlamak uygun olacak. Seçilen örnek dinin direği olarak tanımlanan **“NAMAZ”** ın vakitlerini ve bir diğer önemli farz olan **ORUÇ** ibadetini ilgilendirdiği içindir. Konu ile ilgili hüküm ve detaylara girilmeyip sadece oluşan farklı duruşları tespit amaçlanmıştır.

Bir örnek;

Yıl 2013. Ramazan ayında imsak vakti ve namaz vakitleri tartışması iyice alevlendi. Diyanet İşleri başkanlığı ile Süleymaniye Vakfı tam anlamıyla karşı karşıya geldi. Konuyla ilgili bir çok açıklama neticesinde vatandaşlar da ister istemez taraf oldu.

Süleymaniye Vakfı, Namaz Vakitleri ve İmsak konusunda; Türkiye’de 30 yıllık Diyanet bünyesinde gerçekleştirilmiş olan gözlem sonuçları ve birikimlere dayanarak, ayrıca İslam tarihinde ilk kez geniş bir ekiple 4 kez kutuplarda yaptığı gözlem ve araştırmaların bulgularını belgeleyip ortaya koyarak, **“bu işte büyük bir yanlış var!”** dedi.

Diyanet İşleri Başkanlığı istemeye istemeye konuya cevap vermek zorunda kaldı. Ancak bu vesileyle Diyanet’in gözlem ekibinin **Suudi Arabistan’da çekildiğini iddia ederek Sn. Başkan Yardımcısının eline tutuşturup ekrana sürdüğü fotoların, Nasa’nın Meksika’da çekilmiş Zodiak fotoğrafları olduğu ortaya çıktı. Fecr ile ilgili gösterdikleri ve kendi çektiklerini iddia ettikleri fotoların hiç birisinin yer ve zaman bilgisini ortaya koymadılar. Sundukları fotoğraflardaki görüntülerin; Türkiye’nin hiç bir yerinde, Ramazan ayında Diyanet tarafından ezanların okutulduğu vakitte gözlenemediği tespit edildi.**

Sokaktaki vatandaş ise konuya genellikle

şöyle yaklaştı. **“Diyanet dini konularda en güvenilir kurum olmalı. Böyle bir konuda neden yanlış imza atsın? Diyanet kurumu içindekiler de hoca ve Profesör. Mutlaka bir bildikleri olmalı.”**

Bir grup vatandaş; **“Bu tartışmalar fitnedir. Dünyanın dört bir yanında müslümanlar zulüm altındayken, bu tür meselelerle uğraşmak kâfirlerin ekmeğine yağ sürmektir. Bu tartışmayı başlatanlar iyi niyetli değildir.”** şeklinde olaya yaklaştı. **“Dünya kadar eski bir o kadar yeni âlim yanlış yapıyor da siz mi doğrusunuz?”** diyerek konuyu çözümlmeyi tercih etti...

Küçük de olsa bir grup konuyu ciddiye alıp kendi gözlemleriyle ve ileri sürülen delilleri yeterli bularak genel uygulamanın dışında davranmaya cesaret edebildi...

Tarafların genel durumunun özetlendiği bu örnek ile ilgili internetten oldukça fazla miktarda bilgi edinilebilir.

Asıl mesele;

Asıl mesele müslümanların durumudur.

Her inanan bu dünyanın bir imtihan yeri olduğunu bilir. Dünya arenasında ister insanın ister inkar etsin her insan yaratıcının imtihanının muhatabıdır.

Nur 51: “Kim Allah’a ve elçisine boyun eğer, Allah’tan korkar ve ondan çekinirse işte başaracak olanlar onlardır”.

Nur 55: “Allah, içinizden inanan ve iyi iş yapanlara söz vermiştir; öncekileri hâkim kıldığı gibi bunları da mutlaka yeryüzüne hâkim kılacak, razı olduğu dini bunlar için sabitleştirecek ve korku çekmelerinin ardından güvene kavuşturacaktır. Bunlar bana kulluk ederler ve hiçbir şeyi ortak koşmaz-

lar. Bundan sonra da görmezlik eden olursa onlar yoldan çıkmış olurlar”.

Enfal 53: “Bu bir kuraldır: Bir toplum kendi özünü değiştirmezse Allah ona verdiği nimeti değiştirmez. Allah işitir, bilir”.

Yukarıdaki örnekte Müslümanların son derece önemli ve dinin temeli olan bir meseleyi “... **Eğer bir şeyde anlaşmazlığa düşerseniz onu Allah’a ve Elçisine götürünüz...**” emrine uygun davranarak çözüme refleksini gösteremediler. Bu veya daha birçok örnekte de durum farklı değil. Ortak bir hedefe odaklanıp meselelerimizi olması gereken biçimde tartışma ve çözüme kültürüne maalesef sahip değiliz. Başka fikirleri yok sayarak onların yok edilebileceğine hala inanan bir metodun müslümanlar arasında hakim olması gerçekten şaşırtıcı.

Asıl mesele müslüman birey olarak sizin inancınızla ilgili yarına ait bir hedefiniz var mı? İkinci soru ise müslümanların yarına ait insanlığı ilgilendiren ortak hedefi nedir?

Yukarıda verilen Nur suresi ayeti ve ardından “Bu bir kuraldır” diyerek başlayan Enfal suresi ayeti üzerinde **tüm müslümanları, kendisini müslüman hissedenleri** düşünmeye davet ediyorum!..

Yukarıdaki örnekten hareket ile; her 24 saatte tekrarlanan gece ve gündüz döngüsü gözönünde iken, Allah’ın koyduğu ölçü ve Resulünün açıklaması ortadayken Sabah namazı vaktinin başlangıcı (imsak) konusunda anlamayan müslümanlar nasıl bir ortak hedef üzerinde birleşmeliler? Bu aşamada Nur 55 te geçen Allah (CC)’ın vaadi hak edilmiş midir sorusu sorulmadan geçilebilir mi?

Benzer örnekleri faiz, boşanma, kader, miras, mürted, hadler, recm vb. sayısız konu ile çoğaltmak mümkün. Ayetlere, Resulullah uy-

gulamasına ve fitrata uygun olmayan o kadar çok uygulama din adına müslümanlar arasında kökleşmiş ki şaşırılmamak elde değil.

En kritik olanı da yüzyıllardır hakim olan din algısı...

Bugünün müslümanlarında yeryüzü haki miyeti ile ilgili beklenti var mı?

Bu sorunun cevap boşluğunu herkes kendince baktığı yerden doldurabilir. Ancak ortada genel kabul görmüş bütüncül bir yaklaşımın var olduğu görülüyor. Geleneksel grupların mevcudu koruma gayretleri ile kime hizmet ettiği anlaşılabilen terörize olmuş grupların fikirleri irdelendiğinde; tüm insanlığı ve çevreyi kucaklayan, her konuda insanlığın ihtiyacına cevap veren Allah (CC)’ın koyduğu kurallara dayalı bir yaşam biçimi önerisi ortada görünmüyor.

Bugün için sadece kelime-i şهادeti söylemenin yeterli sayıldığı, birkaç ritüele sıkışmış kültürel yaşam biçimine dönüşmüş İslam anlayışı içinde sıkışıldığının müslümanlar tarafından farkedilmesi gerekiyor. Bu yaklaşım iyi şeylerin olmadığı anlamını elbetteki taşıyor. Sadece iyi ve güzel olan şeylerin senkronize olarak çoğaltılıp insanlığın hizmetine bir **bütüncül model** olarak sunulabilmesine şiddetle ihtiyaç olduğuna dikkat çekmek gerekli. Eğitim, kültür, sanat, bilim, teknoloji, iletişim vb. akla gelebilecek tüm alanları kapsamayan, detaylandırılmamış ve geleceğin kodlarını içermeyen bir İslam anlayışının yeryüzüne topyekün huzur ve barışı getirmesini umabilir misiniz?

Mehdi beklentisi ve İslam’ın yeryüzü haki miyeti...

Sistematik olarak Mehdi yaklaşımını savunanların, İslam’ın yeryüzüne hakim olacağını

idda ettiklerini biliyoruz. Bu görüş, ortaya çıkacak bir Mehdi'nin (Hz. İsa) insanları islama davet edeceği yönündeki beklentinin sonucu olarak karşımıza geliyor.

Beklenti beklenti üzerine...

Yahudiler kitaplarında da belirtilmiş bir Resul beklentisi içindeyken, İsa (AS)'ı tanımayıp onu öldürmeye kalkışıyorlar. Hz. Muhammed'i ve Kur'an'ı ise ısrarla tanımıyorlar. Bugün halâ kendi soylarından çıkacak bir resul ve nebi beklentisi içindeler.

Hristiyanlar ise İsa (AS)'ın görevini tamamlamadığına inanıyorlar. Bütün Hristiyan alemi, İsa (AS)'ın ölmediğine, Allah (CC)'ın kendisini göğe yükselttiğine ve bir gün yeryüzüne dönüp yeniden insanları Allah'ın yoluna (İncil'e) davet edeceğine inanıyor ve bu beklenti ile yaşıyor.

Müslümanların bir kısmı da bu iki gruba paralel düşünüyor. Tek farkla Mehdi yeryüzüne gelecek ve Kur'an'ı tebliğ edecek diyorlar. Hatta Mehdi'nin kim olacağı konusunda da farklı görüşler var.

Müslümanlar tüm insanlığa gönderilmiş bir Resule (Muhammed SAV) sahip olduklarına şüphesiz inanıyorlar. Muhammed (SAV)'in son Nebi olduğunu da biliyorlar. Değişmemiş bir kitab da (Kur'an) ellerinde. Allah (CC)'ın insanlar için seçtiği din ve yeryüzündeki nizam ile ilgili öğütleriyle de muhataplar. Buna rağmen Kur'an-ı Kerim'e göre görevini tamamlamış bir Nebi'nin (İsa AS) yer yüzüne yeniden dönüp, son kitabı tasdik edeceğini ve bu tasdikten ardından tüm insanların müslüman olacağı düşüncesine sahip kitleler azımsanmayacak boyutta.

İsa (AS)'ın öldürülmeye çalışılması tartışmaları bir tarafa, İsrailiyat kaynaklı olduğu idda

edilen mehdi beklentisi karşısında şu yaklaşım da dikkate değer;

Ali İmran 81: "Allah nebilerden söz aldığı gün onlara, "Size bir Kitap ve hikmet veririm de elinizde olanı tasdik eden bir elçi gelirse ona kesinlikle inanacaksınız ve destek vereceksiniz. Bunu kabul ettiniz mi? Bu (ısr'ı) ağır yükü yüklendiniz mi?" demişti. Onlar da "kabul ettik" demişlerdi. Allah "Siz buna şahit olun, sizinle beraber ben de şahidim" demişti".

Ahzab 40: "Muhammed sizlerden hiç birinin babası değildir. Ancak o, Allah'ın elçisi ve nebilerin sonuncusudur. Allah her şeyi bilir".

Ali İmran 81. ayetine göre İsa (AS) risaleti süresinde bu ahdi (ısr= ağır söz) tebliğ etmiş olmalıdır. Aksi düşünülemez. Müslümanların ise Muhammed (SAV) son nebi olduğundan yeni bir resul beklentisi olmamalıdır.

Böyleyken, bir müslümanın; yahudi ve hristiyanlar gibi düşünerek, önceki bir nebinin gelip insanları Kur'an'a davet etmesi beklentisi içinde olması, kafaları karıştırmakla kalmayıp birilerini sürekli öne çıkarma yarışına zemin hazırlıyor.

Kısacası İslam alemi bu konuda da tümüyle aynı kanaatte değil.

Sınırları olmayan dünya hedefi...

Günümüzdeki gibi devletlerin hakimiyet sınırlarının olmadığı bir dünya, müslümanların hedefi olabilir mi?

Yaratıcımız Allah (CC) insanları renk, cins, milliyet, ırk, zenginlik, soy gibi unsurlar üzerinden değil sadece

- İnanıp Allah'a güvenen [Mümin, müslüman, şahit, şehit]

- Allah'ın gönderip bildirdiklerine inanmayanlar [Kafir (Görmezden gelen), münafık, fasık (kalbinde hastalık olan)] olarak ayırt etmektedir.

Yeryüzü insanlığın ve beşeriyetin hayat bulduğu ortak alanımız olduğuna göre her tür farklılığa sahip insanların bir arada yaşamalarının ortak kurallarının geliştirilmesi temel ihtiyaçtır. Bununla ilgili gerekli tüm bilgiler arayanlar için, Allah (CC)'ın kullarına ders al-sınlar diye indirdiği son kitabında tüm detaylarıyla mevcut olmalıdır.

Halen, devlet yapılarının sınırları dahilinde ve ittifaklarla sınırlarını genişleterek hâkimiyet alanlarını meşru kılmak adına, **oluşturdıkları tağuti düzeni** insanlara dayattıkları görülüyor. Günümüzde ulusal ve uluslararası siyasetin bu tür menfaatlere hizmet ettirildiği de ortada. Bu yarış sonucu, insanoğlunun hâkimiyet zaafı ile pekiştirilerek israf ve zulmün kapısı ardına kadar açıldığı ve yeryüzünde birçok dengenin bozulduğu görülebiliyor.

Sınırların kalkması bir ütopya gibi değerlendirilebilir. Ancak insanlık bugün yeterince telafuz edilmese de her geçen gün artarak bu hedefe biraz daha hazır hale gelmektedir.

Sınırların kalktığı bir dünyada yaşamak insanlığın hedefi olduğunda bu sefer insanların hem kendi aralarındaki hem de çevre ile olan ilişkilerini düzenleyen *fitrat*¹ değerlerinin hâkim olduğu kurallara ihtiyaç olacaktır. İşte o zaman Kur'an'ın tavsiyelerinin ne kadar değerli ve yaşamın gereği olduğu ortaya çıkmış olacaktır.

Kur'an'ı tebliğ edecek her şahit² müslümanın

¹ Bkz: Rum Suresi 30.

² Kelime-i şehadet sıradan bir söz dizini değildir. Şahitlik ancak görülen veya bizzat kesin bilgi ile bilinen şey için yapılır. Aksi yalancı şahitlik olur. Öyleyse her müslümanın elinde ki Kur'an'ı anlaması, kendi şahitliğinin mutlak gereğidir.

yeterince donanımlı olması elzemdir. Tebliğ edecek olanların, olaylar, sorular, sorunlar ve beklentilere denk düşen Kur'an ayetlerini, kendi yorumunu katmadan karşısındakine gösteren (hatırlatan) kişiler olması gerekir. Allah (CC)'ın Resulleri de aynen bu şekilde yapmışlar, vahyin aynası olmuşlardır. Bir tebliğcinin muhatabının görüşünü çelmek için; katıksız Allah'ın ayetlerinden önce, inandığı ekolün yaklaşımlarını öne çıkarması asla tebliğ sayılamaz.

Her ne kadar gelenekselleşmiş ekollerin birçok doğruları olsa bile bir tebliğcinin şu iki ayeti asla unutmaması gerekir:

Enam 19: "En büyük şahit kimdir?" diye sor ve deki; "Allah'tır; o, benimle sizin aranızda şahittir." Bu Kur'an bana vahyedildi ki sizi ve ulaştığı kişileri onunla uyarayım. De ki: Siz Allah ile birlikte başka tanrıların olduğuna şahit misiniz? "Ben şahit değilim." De ki: "O tek Tanrı'dır. Ben sizin ona ortak saydıklarınızdan uzağım."

Ali İmran 79: "Hiç kimsenin hakkı yoktur ki, Allah ona Kitap, doğru bilgi ve nebilik versin, o da tutsun halka, "Allah'tan önce bana kul olun" desin. Onun diyeceği şudur: "Kitabı öğrettiğinize ve okuduğunuza göre katıksız olarak Rabbe kul olun"

Geleneksel anlayışların günümüzde yukarıda bahsedilen dinamikleri harekete geçirmesi kolay bir iş değildir. Bu kanaat yazının başında belirtilen somut bir örneği dahi çözümlene yeteneğine sahip olmayan ve Kur'an'ı anlaşıl-maz kabul edenlerin tutuculuğu ve hakimiyetinden kaynaklıdır. Zira Kur'an'ın anlaşıl-mazlığını savunmak, onu ölümlerin ardından

Bu şart yerine getirildikten sonra, Allah'ın kitabına yeni şahitler edinilmesi için -tıpkı Muhammed SAV ve sahabe gibi- o kitaptaki bilgilerin aktarılması görevi başlar!

okunan mistik bir dua kitabı haline getirerek işlevsiz kılmak ve hayattan soyutlamak Allah (CC)'ın müslümanların önüne koyduğu büyük hedeflerin önünde sanıldığından daha büyük bir engeldir.

Yukarıda geçen En'âm 19. ayetini tekrar hatırlayalım. Allah (CC) Muhammed (SAV)'i örnek göstererek **"...Bu Kur'an bana vahyedildi ki sizi ve ulaştığı kişileri onunla uyarayım..."** ifadesiyle tebliğin Kur'an ile olması gerektiği konusunda sonradan gelen müslümanları özellikle uyarıyor.

Dahası Son Nebi Muhammed (SAV) veda hutbesinde şu ifadeleri kullanıyor.

.....

Ashabım! Muhakkak Rabbinize kavuşacaksınız. O da sizi yaptıklarımızdan dolayı sorguya çekecektir. Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi burada bulunanlar bulunmayanlara ulaştırın. Olabilir ki burada bulunan kimse, bunları daha iyi anlayan birisine ulaştırmış olur."

....

Paragrafın son cümlesine lütfen dikkat edin. Allah'ın Resulü sahabenin ileri gelenlerinin de arasında bulunduğu binlerce kişiye, kendilerinden sonra Kur'an'ı daha iyi anlayanların çıkacağına işaret ediyor. *"Olabilir ki burada bulunan kimse, bunları daha iyi anlayan birisine ulaştırmış olur"* Burada şu ayrımı unutmamak gerek. Anlamak, teslimiyet ile eş değildir. Sahabenin Allah'a ve Resulü'ne güveni, teslimiyeti zirvedir. Ayetlerdeki ilim ve kâinat bilgisini yani hikmeti farklı değerlendirmek gerekir.

Yukarıda ifade edilen kapsamlı hedefler ancak; sadece Allah (CC)'ı ve Resullerini gözeten şahitlerin ve şehitlerin omuzlarında yükselir. Ve onlar Allah (CC)'ın kendilerini öncü-

ler arasına katmasını ve ahiret günü büyük bir ödül ile karşılmasını umarlar.¹

Sonuç

Yeryüzüne islam'ın hakim olması müslümanların önündeki bir hedefi ise;

- Müslümanın her konuda Allah (CC)'ın yol gösteren önermeleri ve ipuçlarını Kur'an içinde bildirdiğine inanması, sürekli kâinatı gözlemleyen ve hikmeti arayan öncülerden olmak için kapasitesince mücadele etmesi gerekir.

- Karşılaştığı tüm problemlerini -yazının başındaki ayete uyarak- her şartta *Allah'a ve Resulüne götürmek* müslümanın vazgeçilmez yöntemi olmalıdır.

- Allah (CC)'ın yarattığı kainat kitabı ile indirildiği kitap birlikte okunmalıdır.

- Her müslüman kendi ilmî birikimini ve *Kur'an kavrayışını*, yaşadığı sürece geliştirmelidir. İki gününü bir etmemelidir.

- *Tebliğ mutlaka ve sadece Kur'an ayetleri ile yapılmalıdır.* Zira Allah (CC)'ın tüm resulleri böyle yapmışlardır.

Bu sayede kıyamete kadar her dönemde ortaya çıkacak ilim sahiplerinin, ayetlerin şahitliğinde ortaya koyacakları değerler; inanmamakta direnenlerin belki sadece bu dünyalarını, inanıp iyi işler yapanların ise hem bu dünyalarını hem de ahiret yaşamalarını güzelleştirecektir.² ■

¹ Bkz: Vakıa Suresi 10-14.

² Bkz: Bakara Suresi 200-201.